

T.v.: Nurith Lumer-Klabbers: Uden titel, blyant på lærred. T.h. Kirsten Holm: Rurernes sang, muffelbrændt keramik med naturfund. Foto: PW.

Åbenbaringer

Af Preben Winther
 prebenwinther@up95.dk

At naturen igennem århundreder har været og stadig er en kilde til glæde, undren og stor inspiration for tusinder af kunstnere, er der ikke noget nyt i. Men ind imellem kan det heldigvis stadig overraske, hvor forskellige udtryk denne samme inspiration kan afstedkomme. I øjeblikket udstiller Østfyns Kunstforening værker af to kvindelige kunstnere, der med hensyn til æstetisk spændvidde, personlig styrke og faglig kompetence for længst har reddet sig sikkert i havn, men deres arbejder kan stadig opleves som naive, i dette ords mest positive betydning; læst som: uskyldrene, ubesmittede, autentiske. Uden antydning af en falsk tone.

Udgangspunkt og slutpunkt

Kirsten Holm (f. 1946) er keramik. Som ung tabte hun på en studietur til Bornholm sit hjerte til leret som materiale. Og havet har altid fascineret hende. En legatrejse til Færøerne i 1994 bragte hende ind på det spor i sit livsværk, hun stadig følger. I naturen, oftest ved de danske kyster, indsamler hun østers- og muslingeskaller, sten og fossiler. Disse naturgivne fund bliver udgangspunktet for kommende værker, hvor kunst og kunsthåndværk ikke længere lader sig adskille, og hvori også natur og kultur løber sammen, både i overført og i helt konkret betydning. Skallen, stenen, eller hvad det nu måtte være, inspirerer Kirsten Holm til at skabe den krukke, der vil komme til at matche netop det enkelte unikke fund. Specielle, smukt svungne, forførelseriske linjer, indridset i den endnu våde form og indfærgningen med begitning er de første trin på vejen. Men brændingen er ikke det mindst afgørende for den færdige krukke. Længt de fleste af Kirsten Holms arbejder bliver *muffel-brændt*, som det hedder i fagsproget. I oversættelse kan man tale om "beholder-brænding", hvor krukken inden lukning af "muffelen" får forskellige brændbare materialer med som ledsagere. Med sin store erfaring ved Kirsten Holm, om det er halm, våde blade, træspåner, bananskræller eller noget helt syvende, der vil give krukken den helt rigtige farve og glød. Men helt sikker kan man aldrig være. Det er en del af magien ved keramik. Efter brænding og afkøling får krukken endelig strandfundet – sit 'låg' – limet på. Kronen på værket, kan man roligt sige. Slutpunktet. Og nu er det keramiske arbejde både krukke og ikke-krukke. Det har mistet sin funktion som brugsting, men vundet desto mere som kunstværk. Hvordan man beregner den rette størrelse af krukken åbning, ud fra brændingssvind og temperatur, ser Kirsten Holm ikke som noget problem. Det har man bare på fornemmelsen!

Så mange følelser, vrede og blidhed

Nurith Lumer-Klabbers er født i Israel i 1955, har opholdt sig et par år i Tyskland i begyndelsen af 1980'erne, men har siden 1983 været bosat i Danmark. Hendes bidrag til udstillingen er alle sort/hvide. En del store værker med blyant på lærred og papir, mindre kultegninger på papir, samt et udvalg af grafiske blade i akvatinte.

Selv om hendes tegninger er nonfigurative, fornemmer man naturen som et afsæt for dem. Men der er så afgjort ikke tale om landskabsbilleder under nogen form. Snarere er det planternes vækst, bjergenes langsomme, eruptive tilblivelse, beskueren er vidne til; men også i Lumer-Klabbers' værker er kulturen til stede sammen med det naturgivne. Der ulmer en form for opgør i tegningerne. Ikke i en voldelig form, eller i hvert fald højst som en afstandtagen til volden som strategi. Snarere som et

selvopgør, hvis man ellers tør aflæse værkerne som både æstetiske udsagn og en erkendelsesproces. Hvis man tør vove sig meget langt ud i en mulig fortolkning, er det også plausibelt at se menneskelige grænsedragninger og etniske konflikter emme fra billedfladerne.

Tegningerne er meget ekspressive i deres udtryk. Men selv når anslaget er kraftigst, er der ikke tale om løsslupne udladninger. Som den abstrakte ekspressionisme i 1950'erne og -60'erne var underlagt en plan, en styring, er der næppe heller tvivl om, at også Nurith Lumer-Klabbers' tegninger er underkastet en bevidst kunstners forrettelse for, hvor det færdige værk skal hen. Hvor det skal ende. Og hvornår det er i mål.

Man griber sig selv i, gang på gang at stå og fortabe sig i nogle specielt smukke streger. Nogle fantastiske nuancer inden for gråtoneskalaen. Så mange følelser, vrede og blidhed, der kan lægges i noget sort grafit på jomfrueligt papir.

Ikke 'noget særligt'

Kirsten Holm og Nurith Lumer-Klabbers har flere gange tidligere udstillet sammen. De klæder og fremhæver også hinanden forbilledligt. Noget af det, der står stærkest i erindringen efter mødet med deres værker er den menneskelige rigdom, som deres arbejder giver billedkunstnerisk mæle. I sten, skaller og ler, i bly og kul.

De er begge nået derhen, hvor de ikke behøver at bestræbe sig på, at det, der bliver til under deres hænder, skal være 'noget særligt'. Det bliver det bare. Hver krukke, hver tegning en rejse i liv og skønhed. En åbenbaring.

Østfyns Kunstforening
 Anders Draghes Gård
 Kongegade 24, Nyborg
 Frem til den 21. juni

Send til ven

T.v.: Nurith Lumer-Klabbers: Uden titel, kul på papir. T.h. Kirsten Holm: Stealinge, muffelbrændt keramik med naturfund. Foto: PW.